

Cito VAS-toets

In de klassen 1, 2 en 3 worden VAS-toetsen afgenomen. De afkorting VAS staat voor Volg- en Adviesstelsel. De VAS-toets wordt gemaakt door het Cito, het instituut dat ook de eindtoets voor de basisscholen maakt en de eindexamens voor het voortgezet onderwijs.

VAS-toetsen

De VAS-toets wordt in de eerste drie jaar van het voortgezet onderwijs vier keer afgenomen. Bij Cito worden de toetsen en de rapportages aangepast. VAS 0 en 1 zijn al klaar, voor VAS 2 en 3 volgt dit de komende jaren.

- VAS 0 – wordt rondom de herfstvakantie in klas 1 afgenomen.
- VAS 1 – wordt in april in klas 1 afgenomen*
- VAS 2 – wordt in april in klas 2 afgenomen*
- VAS 3 – wordt in april in leerjaar 3 afgenomen*

Wat onderzoekt de VAS?

De VAS toetst de leerlingen op kennis en vaardigheden van de vakken Nederlands, Engels en wiskunde/rekenen, de zogenoemde kernvakken van het voortgezet onderwijs. De toets bestaat uit een serie meerkeuzevragen over deze onderwerpen. Daarnaast wordt ook de woordenschat van de leerling onderzocht. VAS 0 stelt de kennis

*Vanwege de lockdown in het voorjaar van 2020 konden we deze toetsen niet afnemen.

van een leerling vast bij binnenkomst in klas 1 van het voortgezet onderwijs en is dus een zogenoemde nulmeting. VAS 1, 2 en 3 onderzoeken de groei van deze kennis.

Wat is het nut van de VAS?

De VAS probeert zo objectief mogelijk de kennis van een leerling te meten. De resultaten van een leerling worden vergeleken met de resultaten van alle leerlingen in Nederland die de VAS op hetzelfde niveau gemaakt hebben. Dat geeft dus vrij nauwkeurig aan waar de leerling in zijn of haar ontwikkeling staat.

Hoe worden de resultaten van de VAS gebruikt?

De school gebruikt de resultaten van de VAS op verschillende manieren.

1. Het geeft de mentor informatie over het niveau van een leerling. De mentor kan die gebruiken in de advisering aan ouders over het vervolg van de schoolloopbaan.
2. De resultaten worden door de school geraadpleegd bij de rapportvergaderingen als er twijfel bestaat over

het juiste niveau van de leerling.

3. De docenten Nederlands, Engels, rekenen en wiskunde hebben door de VAS-resultaten informatie over de vorderingen van hun leerlingen die onafhankelijk is van de eigen toetsen.

4. De resultaten uit de VAS geven informatie aan school over de vorderingen van de leerling met betrekking tot de referentieniveaus voor taal en rekenen. Op basis daarvan kan de leerling zo nodig ingedeeld worden bij ondersteunende lessen voor begrijpend lezen of rekenen.

5. Juist in deze tijd van gesloten scholen en thuisonderwijs is het van belang de leervorderingen van de leerlingen goed te monitoren en achterstanden in kaart te brengen, zodat er waar nodig extra ondersteuning geboden kan worden.

Het afnemen van de VAS-toets past in de wens van de overheid dat scholen de kennis en vaardigheden van hun leerlingen in beeld hebben, volgen hoe deze zich ontwikkelen en hoe die zich verhouden tot de landelijke norm. Daarmee kan de school naast de ontwikkeling van de individuele leerling ook kijken hoe effectief haar eigen onderwijs is. De VAS-toets blijft net als alle toetsen een momentopname. De school geeft geen absolute waarde aan de uitslag van de VAS-toets. De resultaten worden wel gebruikt in combinatie met andere gegevens (rapportcijfers, inzichten van docenten) om een leerling effectief te begeleiden.

VAS 0 in september 2020

Als gevolg van alle maatregelen hebben de leerlingen de laatste maanden van hun tijd op de basisschool voornamelijk online les gekregen. Voor niet iedereen was dit onderwijs op afstand even gemakkelijk: het vraagt immers meer zelfstandigheid, concentratie, hulp van ouders en een rustige plek om te werken. De verwachting is dat hierdoor grotere verschillen zijn ontstaan tussen leerlingen dan met het gewone fysiek gegeven onderwijs.

Vervolg Cito VAS-toets

Voor het Vellesan College kunnen we de scores voor VAS 0 in september 2020 vergelijken met de landelijke scores in 2020 en met de scores van onze leerlingen in september 2019.

Alle leerlingen maken de VAS-toets op hun eigen niveau en scoren dan op, onder of boven dit niveau oftewel hoger dan, lager dan of zoals verwacht.

Over de hele linie zien we dat het percentage leerlingen dat op het te verwachten niveau scoort, overeenkomt met de landelijke scores. Maar er zitten op het Vellesan College minder leerlingen dan landelijk die boven het te verwachten niveau scoren voor Nederlands leesvaardigheid en woordenschat.

Wat betreft rekenen en wiskunde scoren de vmbo-basis- en vmbo-kaderleerlingen boven het landelijk gemiddelde. De mavo- en havo/vwo-leerlingen scoren voor rekenen en wiskunde lager dan landelijk.

Voor Engels leesvaardigheid en woordenschat zijn de scores van de leerlingen vmbo, mavo en havo/vwo hoger dan de landelijke scores en in 2020 zijn ze veelal hoger dan in 2019.

In de vergelijking tussen de scores van 2019 en 2020 valt verder op dat de vmbo-basis-leerlingen van het Vellesan College op bijna alle gebieden hoger scoren dan in 2020, behalve Nederlands woordenschat, waar de score op alle niveaus in 2020 lager uitvalt dan in 2019. Dit geldt echter niet voor havo, maar daar is juist bij Nederlands leesvaardigheid lager gescoord in 2020.

Wat betreft de aanvullende ondersteuning lijkt aandacht voor uitbreiding van de woordenschat Nederlands voor alle leerlingen relevant. Daarnaast is het van belang om voor elke leerling of groep leerlingen te bekijken waar extra ondersteuning een bijdrage zal leveren aan de ontwikkeling van de leerling.

I